

sij

VSEBINA

stran 4

ZGODOVINSKI SPORAZUM MED
OBČINO JESENICE, ŽELEZARNO
JESENICE IN SKUPINO SIJ

stran 6

DUŠAN NOVKOVIČ IZ ACRONIJA –
EVROPSKI ENERGETSKI
MENEĐER LETA

stran 8

REKORDNI 45-TONSKI
INGOTI IZ METALA RAVNE

stran 10

INTERVJU Z MAG. ALENKO
KOSMAČ, TEHNIČNO
DIREKTORICO EURO INOXA

Jáгода je širok pojem za različne majhne plodove, kot je »grozdna jagoda«; najbolj pogosto pa se uporablja za plod jagodnjaka, ki je bogat vir vitaminov in mineralov. Tovrstne jagode vsebujejo veliko železa, natrija, kalcija, kalija in fosforja ter različne sadne kisline, vitamin A ter vitamine B1, B2 in C.

Vir: <http://sl.wikipedia.org> in <http://vizita.si>

Fotografija na naslovnici:
Tomo Jeseničnik

SODELUJEMO ZA SKUPEN BOLJŠI JUTRI

- 4** Zgodovinski sporazum med Občino Jesenice, Železarno Jesenice in skupino SIJ

ŽELEZARNA JESENICE IN LOKALNA SKUPNOST

- 5** Ureditev odprtih zadev z Občino Jesenice

NAJBOLJŠI SMO

- 6** Dušan Novkovič, evropski energetski menedžer leta

PODIRAMO REKORDE

- 8** Rekordni 45-tonski INGOTI iz Metala Ravne

INTERVJU

- 10** Alenka Kosmač, pojem v svetu nerjavnih jekel

RAZSTAVLJAMO

- 14** Metal Ravne ponovno na sejmu v Turčiji
15 Noži Ravne na hišnem sejmu v Belgiji

VABIMO

- 17** V ZIP dom po tekstilne izdelke

MARKETINŠKI KOTIČEK

- 19** Acronijeva prva trženjska konferenca

IMH-NOVIČKE

- 20** Naprava za odstranjevanje plinov pripravljena za uporabo

- 20** Delo poteka po načrtih

KADRUJEMO

- 21** Kadrovska gibanja v aprilu 2010

OZAVEŠČAMO

- 22** Svetovni dan gibanja, 10. maj 2010

UČIMO SE

- 24** Vseživljenjsko učenje – nikoli dokončana zgodba

LOKALNO – AKTUALNO

- 26** Parada godbenikov ob 1. maju

SPOMINJAMO SE IN OBNAVLJAMO ENERGIJO

- 27** 1. spominski Telcerjev pohod na Uršljo goro

- 30** AFORISTIČNA ŠARŽA

ŠPIKOV KOT

- 31** Kosobrinski Špik

- 32** SMEH JE POL JABOLKA

- 32** MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Glavna in odgovorna urednica: Anja Potočnik. Področni uredniki: za gorenjsko regijo Monika Štojs, SIJ – Slovenska industrija jekla, in za koroško regijo Vesna Pevec Matijević, Metal Ravne.

Uredniški odbor: Acroni: Petra Triplat, Stane Jakelj; Metal Ravne: Eleonora Gladež, Polona Vrabič; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap; SUZ: mag. Tanja Avguštin Čufer;

ZIP center: Kristijan Oprešnik. Stalni sodelavci: Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo/pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka. Nепodpisane fotografije: arhiv

SIJ-a, Dreamstime, iStock, Shutterstock, Microsoft Office Online, www.wikimedia.org. Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s. p. Tisk: ZIP center. Naklada: 3000 izvodov.

Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sij.si; monika.stojs@sij.si; vpevec@metalravne.com.

Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica

Kompromisi v jeklenem oklepu

Moram priznati, da mi beseda kompromis nikoli ni bila preveč pri srcu. Navadno sem jo slišala kot popotnico tistih, ki so si domišljali, da vedo, kako se življenju streže, in mi poleg tega s pritajeno privoščljivostjo prerokovali: »Boš že videla, življenje je en sam kompromis; tako v službi kot v zasebnem življenju.« Potem spoznaš, da tako govorijo predvsem tisti, ki so besedo kompromis brezkompromisno prevedli v enostransko prilagajanje in si skušajo na ta način kupiti »odpustek« sami pri sebi. Kompromis je mnogo več kot (vsiljeno) prilagajanje, je sodelovanje ali kot pravi Phyllis McGinley: »Kompromis ni začimba življenja, temveč njegova glavna sestavina in stabilnost. Je tisto, kar omogoča velikim narodom, da so resnično veliki, in srečnim zakonom, da so srečni.« S takim žarom je o kompromisih govoril tudi jeseniški župan Toma Tomaž Mencinger ob nedavnem podpisu pogodbe med občino, Železarno Jesenice in skupino SIJ – Slovenska industrija jekla, s katerim so se zaprla dve desetletji trajajoča zapletena zemljiškopravna vprašanja, ki so jih vsi partnerji pogodbe podedovali. Zdaj bomo lahko končno kot vitezi v jeklenem oklepu nadaljevali svoje načrte »vsak zase in vsi za enega«, saj so Jesenice Acroni in Acroni so Jesenice.

besedilo Anja Potočnik, odgovorna urednica

ZGODOVINSKI SPORAZUM MED OBČINO JESENICE, ŽELEZARNO JESENICE IN SKUPINO SIJ

- Podpisniki sporazuma (od desne): župan Občine Jesenice Tom Tomaž Mencinger, predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka, direktor Železarne Jesenice Bojan Falež in glavni direktor Acronija Slavko Kanalec

S podpisom sporazuma, 10. maja 2010, so vsi trije podpisniki Tom Tomaž Mencinger, župan Občine Jesenice, Bojan Falež, direktor Železarne Jesenice, in Tibor Šimonka, predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, zaključili 20-letna pogajanja in uredili premoženjskopravna razmerja. V jese- niški občini so namreč po veliki krizi po letu 1990 nastala številna nerešena premoženjskopravna vprašanja med Občino Jesenice in Železarno Jesenice, pravno naslednico nekdanje železarne in članico skupine SIJ – Slovenska industrija jekla. Gre za obsežen sklop gospodarske in negospodarske infrastrukture; za 19 hiš, v katerih je 50 stanovanj, športni park Podmežaklja z igrišči in ledarno, lokalni bazen, delavski dom, lokalno železniško progo, šolska poslopja ... »Današnji podpis je zgodovinski dogodek za vse tri podpisnike. Kakor je v življenju in politiki potreben kompromis, smo ga potrebovali tudi mi,« je povedal župan Tom Tomaž Mencinger. Predsednik uprave SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka se je strinjal z županom in poudaril, da podpis

sporazuma omogoča nadaljnje razvijanje Jesenic, kar je zelo pomembno za lokalno skupnost in tudi za Acroni, saj sta močno odvisna drug od drugega in je zato v interesu obeh, da sobivata in dobro sodelujeta. Kot je povedal Slavko Kanalec, glavni direktor jese- niške jeklarne Acroni, članice skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, je zelo pomembno, da so ta vprašanja končno razrešena in da bosta tako občina kot tudi Acroni dejavno pove- zana pri svojih prihodnjih načrtih. ●

- Spomeniško zaščiteni delavski dom Jelen – zdaj z njim razpolaga Železarna Jesenice – čaka na primernega kupca, ki bo legendarni objekt obnovil skladno s kulturnovarstvenimi zahtevami.

UREDITEV ODPRTIH ZADEV Z OBČINO JESENICE

V začetku maja je bil na Jesenicah slovesno podpisan Dogovor o ureditvi medsebojnih razmerij med Občino Jesenice, Železarno Jesenice in SIJ – Slovensko industrijo jekla.

Železarna Jesenice, d. o. o., ki zdaj deluje v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, je bila v obdobju do osamosvojitve Slovenije nosilka proizvodnih in spremljajočih dejavnosti železarstva na Jesenicah. V začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja so nastopile težave, katerih posledica je bila finančna blokada poslovanja. Takrat so na pogorišču nekdanje železarne nastale nove družbe (Acroni, Energetika, SUZ ...), ki so prevzele dejavnosti železarne in večino zaposlenih.

TEŽAVE Z LASTNIŠTVOM ZEMLJIŠČ IN OBJEKTOV

V Železarni Jesenice so takrat ostale nepremičnine, predvsem zemljišča, ki niso bila potrebna za delo na novo nastalih družb. Zemljišča so bila zastavljena za dolgove bankam, katerih poplačilo takrat ni bilo mogoče. Šele s prisilno poravnavo družbe, ki jo je objavilo sodišče leta 2001, je bilo mogoče zemljišča postopoma prodajati in poplačevati upnike.

Ob reševanju zemljiškknjižnih zadev se je izkazalo, da ima Železarna Jesenice v lasti tudi zemljišča, na katerih stojijo objekti, ki so last Občine Jesenice, ali pa na njih obstaja infrastruktura, ki je v javni rabi. Prav tako so se pokazale nejasnosti glede lastništva nekaterih stanovanjskih hiš in glede nekdanjega delavskega doma Jelen, ki je pod spomeniškim varstvom. Prav ta propadajoči dom je bil večkrat izpostavljen v javnosti kot ena od sramot Jesenic.

DOGOVOR SPODBUDILA PRIPRAVA OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

Da bi rešili težave, smo se s predstavniki Občine Jesenice sestali večkrat, vendar vrsto let nismo mogli zadev rešiti tako, da bi bili

zadovoljni obe strani. Taka možnost se je pokazala letos, ko se pripravlja občinski prostorski načrt in je bilo mogoče pripraviti dogovor, ki je uravnotežen in v obojestransko korist. Dogovor poleg premoženjskopравnih zadev omogoča prostorsko širitev Acronija.

Z realizacijo dogovora Občina Jesenice pridobi zemljišča na območju športnega parka Podmežaklja, ki obsega nogometno igrišče, teniška igrišča in zemljišče ob hokejski dvorani ter bazen Ukova. Poseben pomen ima prenos zemljišč srednje šole na Občino Jesenice, saj se bodo lahko začela obnovitvena dela.

Železarna Jesenice bo lahko sedaj prosto razpolagala s stanovanji v večstanovanjskih hišah in pripadajočimi zemljišči. Pereč problem kupcev nekaterih stanovanj, ker svojih nepremičnin niso mogli vpisati v zemljiško knjigo, bo tako rešen. Še neprodana stanovanja v teh hišah, bodisi najemniška bodisi prazna stanovanja, bomo ponudili v odkup. Pripadajoča zemljišča bomo razdelili na del, ki ga bodo uporabljali stanovalci, in na del, ki bo na prodaj.

Za delavski dom Jelen smo od Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije že pridobili kulturnovarstvene pogoje, ki jih je treba upoštevati ob revitalizaciji objekta. Ker zgradbe in pripadajočega parkirišča ne potrebujemo, ju nameravamo čim prej prodati. Stroške prenove bo v celoti prevzel kupec, ki bo med drugim v objektu pripravil spominsko sobo in na fasadi ohranil spominsko obeležje.

V okviru novega občinskega prostorskega načrta bo spreminjena namembnost uporabe nekaterih zemljišč. Poleg že omenjene prostorske širitve Acronija bo tudi Železarni Jesenice omogočena ureditev nekaterih površin, s čemer bodo zemljišča postala atraktivnejša za bodoče kupce oziroma investitorje. V tem sklopu lahko omenimo območje Blejske Dobrave in kamnoloma Trebež. ●

● Občina Jesenice je pridobila zemljišča na območju športnega parka Podmežaklja, ki obsega nogometno igrišče, teniška igrišča in zemljišče ob hokejski dvorani ter bazen Ukova.

DUŠAN NOVKOVIČ, EVROPSKI ENERGETSKI MENEDŽER LETA

Ob podelitvi priznanj evropskim energetskega menedžerjem na Dunaju 30. aprila je bilo na portalu energetika.net zapisano: »Evropski energetskega menedžer leta v kategoriji velikih podjetij 2010 je Slovenec!«

Še en dokaz več, da se Sloveniji res ni treba sramovati, da nas je tako malo. V Acroniju lahko zadevo še stopnjujemo in se pohvalimo, da je ta Slovenec acronijevac. Dušan Novkovič, svetovalec za energetiko v Acroniju, je v kategoriji velikih podjetij postal »evropski energetskega menedžer leta 2010«.

- Dušan Novkovič je na priznanje zelo ponosen, izjemno ponosni na letošnjega evropskega energetskega menedžerja pa smo tudi v Acroniju in v celotni skupini SIJ – Slovenska industrija jekla.

IZOBRAŽEVANJE ENERGETSKIH INŽENIRJEV V EVROPI

Program za energetske menedžerje so razvili in certificirali v Nemčiji leta 1997, pozneje pa se je v okviru projekta EUREM razširil še v Avstrijo, Veliko Britanijo in na Portugalsko. Konec leta 2006 je začelo to izobraževanje uvajati še devet drugih držav – Francija, Italija, Španija, Grčija, Češka, Finska, Poljska, Estonija in Slovenija.

Z izobraževanjem naj bi udeleženci pridobili oziroma poglobili znanje o ukrepih učinkovite rabe energije, ki zagotavlja zmanjšanje rabe energije in izdatkov zanjo ob sprejemljivih investicijskih stroških.

V Sloveniji program poteka pod okriljem Instituta »Jožef Stefan«, in sicer na Centru za energetska učinkovitost (CEU). CEU v okviru delovanja pokriva področja učinkovite rabe energije, dolgoročnega načrtovanja v energetiki in aktivnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter onesnaževanja zraka.

SLOVENIJA NE ZAOSTAJA

V Sloveniji je doslej 46 energetskih menedžerjev končalo izobraževanje po programu EUREM – »Evropski energetski menedžer«. Prvo izobraževanje je potekalo na Gospodarski zbornici Slovenije, nadaljnja izobraževanja pa se izvajajo na

Reaktorskem centru Instituta »Jožef Stefan« (IJS) v Podgorici pri Ljubljani, in sicer v štirih tridnevni sklopih.

Za prejem certifikata »Evropski energetski menedžer« so potrebni vsaj 80-odstotna udeležba na predavanjih, uspešno opravljen zaključni test ter uspešna priprava in predstavitev praktične projektne naloge. Najboljše energetske učinkovite projekte izberejo po različnih kriterijih, kot so inovativnost ideje, faza implementacije projekta, vrednost naložbe ter možnost preslikave projekta na druge poslovne subjekte.

NOVKOVIČ O IZRABI INDUSTRIJSKE HLADILNE TOPLOTE

Dušan Novkovič je ob zaključku izobraževanja predstavil projektno nalogo »Izkoriščanje industrijske hladilne toplote na elektro obločni peči v Acroniju za daljinsko ogrevanje in pravo sanitarne tople vode ter proizvodnjo pare«. Že takrat je bila ocenjena kot ena boljših, zato so se na IJS odločili, da jo s privolitvijo avtorja pošljejo na evropsko tekmovanje, kjer je v svoji kategoriji osvojil prvo nagrado.

Skupno je bilo prijavljenih več kot 1.600 projektov, izmed 17 nominiranih so izbrali sedem zmagovalnih projektov. Projekti so bili razviti v zadnjih sedmih letih, in sicer v Nemčiji, Franciji, Italiji, Španiji, Grčiji, Avstriji, na Češkem, Portugalskem, Finskem ter v Sloveniji. Ocenjujejo, da bodo po izvedbi projektov skupni prihranki energije enaki količini, kot bi jo proizvedle tri velike hidroelektrane.

Priznanja je podelila avstrijska ministrica za gospodarstvo na konferenci evropskih energetskih menedžerjev, ki je 29. in 30. aprila potekala na Dunaju. ●

▲ Med slušatelji 1. generacije programa EUREM v Sloveniji je bil tudi acronijevac Dušan Novkovič.

Za uspešno opravljeno izobraževanje in laskavi naziv »evropski energetski menedžer leta« Dušanu Novkoviču iskreno čestitamo. V naslednji številki internega časopisa pa nam bo kaj več o projektu in pomenu učinkovite rabe energije povedal tudi sam.

REKORDNI 45-TONSKI INGOTI IZ METALA RAVNE

Po enem letu izdelave »težkih« ingotov – najprej 35- in nato 42-tonskih – smo sedaj začeli liti ingote teže 45 ton in kovati večje izdelke iz njih.

Kupili smo večjo kokilo od sedanje, potreben lijak z livno ploščo ter klešče za prenos ingotov do teže 50 ton. Odlili smo dva ingota jekla za orodja za plastiko UTOPNIN

ter ju prekovali v kovačnici težkih odkovkov v odkovek dimenzije 1310 mm x 1010 mm. Po odrezu tehnološkega odpadka (glave in noge ingota) smo dobili odkovek teže 36,7 tone.

Odkovka sta sedaj na žarjenju in upamo, da bo njuna kakovost po opravljeni kontroli lastnosti ustrezna.

Za uspešno poskusno litje 45 t ingotov gre zasluga jeklarjem, seveda pa so svoje dodali še kovači in upamo, da bomo s tem pripomogli k nadaljnjemu osvajanju novih tržnih možnosti.

V imenu vodstva obratov –
hvala in čestitamo! ●

• Ogrevanje nakrčenega ingota pred končnim kovanjem

• Končno kovanje izdelka izmer 1310 mm x 1010 mm

ALENKA KOSMAČ, POJEM V SVETU NERJAVNIH JEKEL

Ni veliko ljudi in tudi ne oseb, ki si v življenju upajo. Upajo stopiti iz ozadja z odločnim korakom naprej in se spopasti z novimi izzivi. Seveda so tu bistvenega pomena visoko strokovno znanje, raziskovalni duh ter ne nazadnje veliko veselje do dela, ki spodbuja ustvarjalni polet.

Vse te odlike nedvomno ima mag. Alenka Kosmač, sedaj tehnična direktorica Euro Inoxa, evropskega združenja proizvajalcev nerjavnega jekla. Njeno strokovno zorenje v svetu metalurgije, ki je za marsikoga prvenstveno moški poklic, je izjemno zanimivo. S svojim delom je dokazala in še vedno dokazuje, da temu stereotipu ni tako. Gotovo na tej poti ni lah-

ko, še težje se je pri tem uveljaviti in s svojim znanjem priti v svetovni vrh. Vse to ji je uspelo. Vesel sem, da si je lahko vzela nekaj časa in z menoj spregovorila za naš časopis.

»Inženir metalurgije je zelo specifičen in v slovenskem prostoru dokaj nenavaden in nepoznan poklic. Ste si kdaj predstavljali, da vas bo pot pripeljala v to sfero? Študij metalurgije? Predvidevam, da so se vam kot zelo nadarjeni dijakinji odpirale neštete možnosti.«

»S šolo res nikoli nisem imela težav. Bistveno je, da si postaviš cilj in ga nato izpolniš. Vedno sem se nagibala bolj na tehnično področje in nameravala študirati farmacijo. Možnosti zaposlitve so bile veliko bolj omejene kot danes in jeziček na tehtnici je pomenilo mnenje družinskega prijatelja, ki mi je dejal, da za delo 'trgovke v lekarni' pa res ne potrebujem univerzitetne izobrazbe.

S študijem metalurgije si imel zagotovljeno zaposlitev, štipendijo in možnost bivanja v študentskem domu. Tudi moj oče je metalurški inženir, zato sem delo v industriji vsaj delno poznala. Moram pa reči, da oče ni nikoli niti z besedo vplival na mojo odločitev. Sem pač Jeseničanka in to je bilo odločilno v tistih časih.«

»Vaša strokovna pot se je začela v Acroniju. To je bil gotovo turbulenten čas, ki se je, ob razpadu jugoslovanskih trgov, začel za slovensko jeklarsko industrijo. Treba je bilo poiskati nove izzive. Kako ste se spopadli z njimi?«

»Moja strokovna pot se je začela v Železarni Jesenice na Raziskovalnem oddelku. To so bili težki časi za jeklarsko

“ Oče ni nikoli niti z besedo vplival na mojo poklicno odločitev. Sem pač Jeseničanka in to je bilo odločilno v tistih časih. ”

“Menim, da brez lastnega razvojnega oddelka tudi Acronija danes ne bi bilo, saj je razvoj valilnica novih ali izboljšanih izdelkov.”

industrijo, ne samo pri nas, ampak po vsem svetu. Ogromno proizvodnih zmogljivosti po svetu so v tem času zaprli, saj je prevladovalo splošno mnenje, da je to zastarela in umazana industrija, ki nima mesta v prihodnosti. Pomembno je poudariti, da je jeklarska industrija na Jesenicah obstala zaradi nekaj velikih in smelih odločitev strokovnjakov in vodstvenega kadra. Menim, da brez lastnega razvojnega oddelka, kar je zasluga dr. Gabrovška, tudi Acronija danes ne bi bilo, saj je razvoj valilnica novih ali izboljšanih izdelkov. Izjemno pomembna prelomnica je bila tudi postavitve jeklarne na Beli in s tem prehod na sodobnejšo tehnologijo pridobivanja jekla. Poleg gospodarske krize, je, kot je bilo že omenjeno, za podjetje dodatni udarec pomenila tudi izguba jugoslovanskega trga. Breme iskanja novih trgov je bilo na starejši generaciji, saj sem bila še bolj med začetniki. Še posebej zaslužna sta bila g. Marinšek na področju elektropločevin in dr. Ažman na področju konstrukcijskih in nerjavnih jekel.«

»V Acroniju veljate za strokovnjakinjo v poznavanju nerjavnih jekel. S svojim delom ste bistveno nadgradili to področje in na njem postavili nove strokovne kriterije. Obenem ste vodili tudi Sektor za raziskave in razvoj in mu nedvomno dali svoj pečat. Katera vloga vam je bila bolj pisana na kožo oziroma je bilo sploh mogoče potegniti črto?«

»Za delo v razvoju moraš biti nekako povezovalni člen med rednim proizvodnim programom in novimi proizvodi, med zahtevami kupcev in proizvodnimi možnostmi. Biti moraš tudi radoveden in spremljati, kaj delajo drugi na strokovnem področju. Nikoli ni vse idealno, bistveno je, da delaš rad in z veseljem. Med strokovno in vodstveno vlogo ni mogoče potegniti črte, saj se vlogi velikokrat prepletata. Dobro poznavanje stroke pomeni predvsem lažje odločitve, saj veš, kaj je zares pomembno.«

»Na ljudi, ki smo imeli možnost delati z vami, ste naredili velik vtis zaradi profesionalnega pristopa do dela, obenem pa tudi zaradi posluha za prenašanja znanja na sodelavce in izjemnega občutka za usmerjanje mladih strokovnjakov. Kako pomembno je za vas povezano timsko delo? Od kod posluh, da znate v človeku spodbuditi najboljše potenciale, ki jih ima?«

»V industrijskem okolju je uspeh vedno trud skupinskega dela in ne posameznika. En sam človek težko kaj premakne. Imela sem srečo, da smo se med seboj dobro razumeli in sodelovali, ne glede na to, v katerem oddelku je kdo delal. Največje priznanje timskega delu mi je pomenila izjava legende v razvoju nerjavnih jekel g. J. Charlesa, vodja celotnega razvoja v podjetju ArcelorMittal, ko je dejal, da je tehnični

• Poslovična zabava s kolegi iz Acronijevega raziskovalnega oddelka (pred odhodom v Bruselj)

kader v osrednji Evropi opravil odlično delo na področju nerjavnih jekel. To je pomenilo Acroni, saj drugega proizvajalca na tem področju ni. Skupen uspeh prižge iskro v očeh in da nov zagon.«

»Pri svojem delu ste bili na strokovnem področju nerjavnih jekel tudi mednarodno aktivni. Tako ste se pred dvema letoma in pol odzvali na zelo zanimivo vabilo Thomasa Paulya, glavnega direktorja Euro Inoxa. Odgovorni ste za tehnično področje organizacije. Kako ste sprejeli to enkratno vabilo? Vas je presenetilo? Ste takoj vedeli odgovor in prepoznali nove strokovne izzive? V tem obdobju ste pridobili tudi naziv magistricice metalurgije na Univerzi v Ljubljani.«

»Priznam, da me je vabilo presenetilo. Pomenilo mi je predvsem priznanje in velik strokovni izziv, saj delo ni vezano na politično funkcijo, kot si marsikdo predstavlja, ko ome- niš Bruselj. Veliko mi pomenijo strokovne povezave z vsemi

nijo z nerjavnimi jekli. Naj dodam, da uporabniki mesečno prenesejo več kot 30 000 dokumentov z naše spletne strani www.euro-inox.org. Tudi število tiskanih publikacij, ki jih pošiljamo na različne naslove, je ogromno. Euro Inox podpira tehnološke raziskave in se vanje tudi vključuje. Tako je v neki meri moje sedanje delo nadgradnja dela, ki sem ga imela v Acroniju.«

»Euro Inox je znan po strokovnih publikacijah s področja uporabe in lastnosti nerjavnih jekel. Izdajate jih v različnih evropskih jezikih. Poleg angleškega, nemškega in francoskega jezika so še v številnih drugih evropskih jezikih. Je težko pokrivati tako širok evropski spekter? Se interesi posameznih evropskih regij pomembno razlikujejo med seboj?«

»Večina publikacij je na voljo v enajstih jezikih. Poleg angleščine, nemščine in francoščine so publikacije prevedene še v italijanščino, španščino, poljščino, finščino, švedšči-

“ Med strokovno in vodstveno vlogo ni mogoče potegniti črte, saj se vlogi velikokrat prepletata. Nikoli ni vse idealno, bistveno je, da delaš rad in z veseljem.”

evropskimi proizvajalci nerjavnih jekel, skupni projekti v okviru TeamStainlessa (www.teamstainless.org), katerega član smo, in sodelovanje z drugimi strokovnimi inštitucijami, kot sta ISSF (International Stainless Steel Forum) ter Eurofer. Potrebovala sem kar nekaj časa, da sem spoznala vse strokovne pove- zave, pa tudi razsežnost dela je večja, kot sem si v začetku predstavljala.«

»Lani je Euro Inox praznoval pomembno obletnico. Minilo je deset let, ko so pisarno iz Švice prestavili v Bruselj in dejavnost razširili na celotni evropski prostor. Euro Inox skrbi za promocijo nerjavnega jekla v širšem evropskem prostoru, odgovarja na in spremlja številna tehnološka vprašanja, povezana z uporabo nerjavnih jekel. Bi nam lahko predstavili vaše poslanstvo in usmeritve?«

»Euro Inox je evropsko združenje proizvajalcev nerjavnih jekel. Člani Euro Inoxa so vsi evropski proizvajalci nerjavnih jekel, nacionalna združenja za razvoj trga nerjavnih jekel in razvojna združenja industrije legirnih elementov (krom, nikelj in molibden). Tudi Acroni je že kar nekaj let pridružen član. Osnovno poslanstvo organizacije je razvoj trga nerjavnih je- kel. V ta namen Euro Inox prireja konference in seminarje ter izdaja publikacije v pisni in elektronski obliki in nudi strokovno on-line pomoč. S tem omogočamo arhitektom, oblikovalcem, proizvajalcem in končnim uporabnikom, da se bolje sezna-

no, češčino, nizozemščino in turščino. V zadnjem času smo pripravili tudi prvi publikaciji v slovenskem jeziku, in sicer Kaj je nerjavno jeklo in Možnosti preoblikovanja nerjavnih jekel. Strokovno literaturo tako želimo približati uporabnikom, saj vsi najraje beremo v maternem jeziku. Publikacije so brezplačne, v tiskani ali elektronski obliki.

Interesi posameznih evropskih regij se delno razlikujejo med seboj, vendar želimo pokrivati področja, ki so nekako skupna vsem. Tako se stvari naredijo samo enkrat, ne vsaka za sebe, zato so tudi stroški manjši. Naj omenim le nekaj najzanimivejših novih stvari, ki smo jih izdali pred kratkim, to so denimo publikacija o dupleksnih nerjavnih jeklih (skupaj z International Molybdenum Association – IMO), publikacija o elektropoliranju, publikacija o nerjavnih jeklih v stiku z ostalimi kovinskimi materiali.«

»Kako je svetovna gospodarska kriza, ki smo ji bili priča, vplivala na razvoj nerjavnih jekel? Ga je upočasnila ali spodbudila iskanje novih rešitev in priložnosti?«

»Statistični podatki o svetovni proizvodnji nerjavnih jekel za leto 2009 kažejo le manjše zmanjšanje v primerjavi s pred- hodnim letom. Ti podatki pa so lahko zavajajoči, saj je bil v Evropi ogromen padec tako v proizvodnji kot porabi, velika rast pa je bila zabeležena na Kitajskem in ta izravnava skupne podatke. Industrija nerjavnih jekel je bila še posebej v neza-

“Področja, ki pomenijo velik razvojni potencial za nerjavna jekla v Evropi, so alternativni viri energije.”

vidljivem položaju, saj si do začetka gospodarske krize še ni opomogla od nestanovitnih in predvsem zelo visokih cen niklja v letu 2007, ki so na marsikaterem področju silile porabnike k iskanju alternativnih materialov, ki niso nujno iz skupine nerjavnih jekel.«

»Kje vidite največji potencial oziroma smernice nadaljnega razvoja nerjavnih jekel v okviru Evropske unije? Odzivi svetovnega trga na gospodarske razmere so gotovo siloviti in temu se morajo znati evropski proizvajalci hitro prilagajati.«

»Proizvodnja potrošniškega blaga se je nedvomno prenesla v Azijo, zlasti Kitajsko. Zato je v Evropi treba iskati nove možnosti uporabe nerjavnih jekel. Področja, ki pomenijo velik razvojni potencial za nerjavna jekla, so alternativni viri energije. To področje je zelo raznoliko in sega od lesnih odpadkov, sončne energije, sežiganja smeti pa do pridobivanja energije iz alg. Zelo pomemben je še transport, ki je tudi na

evropski ravni definiran kot prioritarno področje. Trenutno se velik potencial kaže v nuklearni energiji, saj veliko evropskih držav sprejema razvojne načrte za graditev novih nuklearnih elektrarn.«

»S svojim delom in delovanjem ste neke vrste ambasadorica Slovenije v evropskem prostoru. Kako vas sprejemajo? Je pomembna velikost države, iz katere prihajate?«

»Res je, da sem bila zlasti na začetku včasih deležna začudenih pogledov, ko sem povedala, od kod prihajam. Vendar pa velikost države ni pomembna, bolj važno je, kaj znaš in kaj si naredil. Delam v multikulturnem okolju, kjer je vsak od zaposlenih drugačne narodnosti. Delovni jezik je angleščina. Prav ta multikulturnost daje možnost osebne rasti in obenem pomeni spoznavanje drugih navad in običajev.«

»Delo vam zapolni dobršen del vašega časa. Kako vse skupaj lahko usklajujete z družinskim življenjem? Za slovenske razmere imate številno družino in veliko dela vas gotovo čaka tudi doma?«

»Brez podpore celotne družine najbrž ne bi šlo. Mož me je vedno spodbujal in podpiral, enako moji starši, pa tudi tašča je kadarkoli pripravljena priskočiti na pomoč. Otroci so že veliki in so že kar precej navajeni samostojnosti. Za čas, ko sem v Bruslju, dobijo 'listek' s tedenskim razporedom dela in tako prispevajo svoj delež h gospodinjstvu. Posamezne stvari pa ostanejo tudi malo na stranskem tiru, na primer vrt in podobno.«

»Bliža se že poletje. Kje boste preživeli poletni dopust? Kaj vas navdihuje in kako najlažje napolnite svoje baterije? Gotovo je treba kdaj službene stvari povsem odklopiti?«

»Kje bomo preživeli poletni dopust, še ne vemo. Vsi imamo veliko obveznosti in različnih interesov. Najbolj verjetno je, da bova z možem odšla za en teden na dopust sama. Velikokrat je to odločitev v zadnjem hipu. Otroci imajo že svoje načrte. Baterije polnim predvsem z rekreacijo; tekom, aerobiko, hribi, kolesarjenjem, smučanjem. Ker večino časa preživim v pisarni, mi gibanje pomeni nekakšno protiutež.«

»Hvala za vaš čas in veliko uspehov tako v poslovnem kot zasebnem življenju.«

»Najlepša hvala za lepe želje in vabilo na pogovor.«●

● Mag. Alenka Kosmač s svojima hčerkama Natalijo (levo) in Katarino pred znamenitim Atomiumom v Bruslju, zdaj narejenim iz nerjavnega jekla 316L z elektropolirano površino (prej iz aluminija)

METAL RAVNE PONOVRNO NA SEJMU V TURČIJI

Reba Metal, agent podjetja Oyal Metal, ki je predstavnik Metala Ravne za turški trg, je letos že tretjič razstavljal na sejmu Mould Eurasia v Turčiji. Sejem je potekal od 6. do 9. maja skupaj s sejmoma Packaging – Plastic in Bursa Autotechnic v razstaviščnem in kongresnem centru v Bursi.

Na sejmu je razstavljalo 275 podjetij iz 27 držav. Ogladalo si ga je več kot 16.000 obiskovalcev, med katerimi so bili vidni predstavniki gospodarskega in družbenopolitičnega prostora Turčije, ki so si z zanimanjem ogledali tudi naš razstveni prostor.

Metal Ravne je po zaslugi podjetja Oyal Metal priznana blagovna znamka v Turčiji. Letos Oyal Metal načrtuje odprte skladiščne centra naših izdelkov, kar bo omogočilo povečanje prodaje in s tem še večjo prisotnost Metala Ravne na tem trgu. ●

- ▶ Predstavnika podjetja Reba Metal Refik Barisici (levo) in Reha Barisici (desno) ter Sermin Dogantürk iz Oyal Metala (v sredini).

NOŽI RAVNE NA HIŠNEM SEJMU V BELGIJI

V belgijskem podjetju Methu so s hišnim sejmom pospremili odprtje servisnega centra, ki je pomemben tudi za Nože Ravne, ker zagotavlja dostop do končnih kupcev in najboljšo kakovost proizvodov v njihovi celotni življenjski dobi.

Industrijski noži za kovine, predvsem noži za obrez in razrez gredic, palic in pločevine v valjarnah, so ena izmed štirih najpomembnejših skupin proizvodov v našem prodajnem programu. V prihodnje **načrtujemo prodajo nožev za kovine še povečati**. V podporo tem načrtom so bile nekatere **naložbe** v zadnjem letu (nov CNC-brusilni stroj Favretto, o čemer smo pisali v lanski deveti številki) in usmerjeno **delo pri prodaji**. Razstavljanje na enodnevem hišnem sejmu v družbi Methu v Belgiji sodi v to področje v zadnjem obdobju.

POMEN KAKOVOSTNEGA SERVISIRANJA

Za dobro kakovost industrijskih nožev skozi njihovo celotno dobo uporabe je kvalitetno servisiranje izjemno pomembno. V sodobnem konceptu servisiranja običajno to vodi v **dolgotrajno sodelovanje končnih kupcev** (v tem primeru predvsem

valjarn) in **servisa**. Servis prevzame nalogo od demontaže sklopa za razrez v liniji, pregleda, obnove do popravila ter nastavitve in ponovne montaže v linijo kupca v času, kot ga ta zahteva. Ob tesnem sodelovanju servis prevzema tudi nalogo nadzora nad zalogo rezervnih delov in njihovega razvoja po zahtevah kupca.

NAŠ PARTNER METHU BELGIUM

Zaradi geografske oddaljenosti (strošek transporta, potrebna časovna odzivnost ...) Noži Ravne kupcem tovrstnega servisa ne moremo zagotavljati. Zato je toliko bolj pomembno, da smo našli **partnerja**, podjetje Methu Belgium. To je tudi naš **prodajni agent** in nam zagotavlja kakovosten in neposreden dostop do naših pomembnih končnih kupcev. Z družbo Methu Belgium smo začeli sodelovati leta 2007.

● Pred vhodom v podjetje Methu Belgium

• Kaseta z noži za razrez
debele pločevine v toplem pred obnovitvijo

• Kaseta z noži za razrez
debele pločevine v toplem po obnovitvi

Agentsko pogodbo za zastopanje v državah Beneluksa in Francije smo podpisali leto pozneje.

23. aprila letos se je družba Methu Belgium preselila v nove poslovne prostore v industrijski coni Evergem pri Gentu v Belgiji. Glavnina več kot 3.000 kvadratnih metrov hale je namenjena vzdrževanju in prebrúšenju (servisu) predvsem nožev in valjev. Sodobna opremljenost ob dobrem znanju in ustvarjenih povezavah zagotavlja najboljši servis na tem geografskem območju.

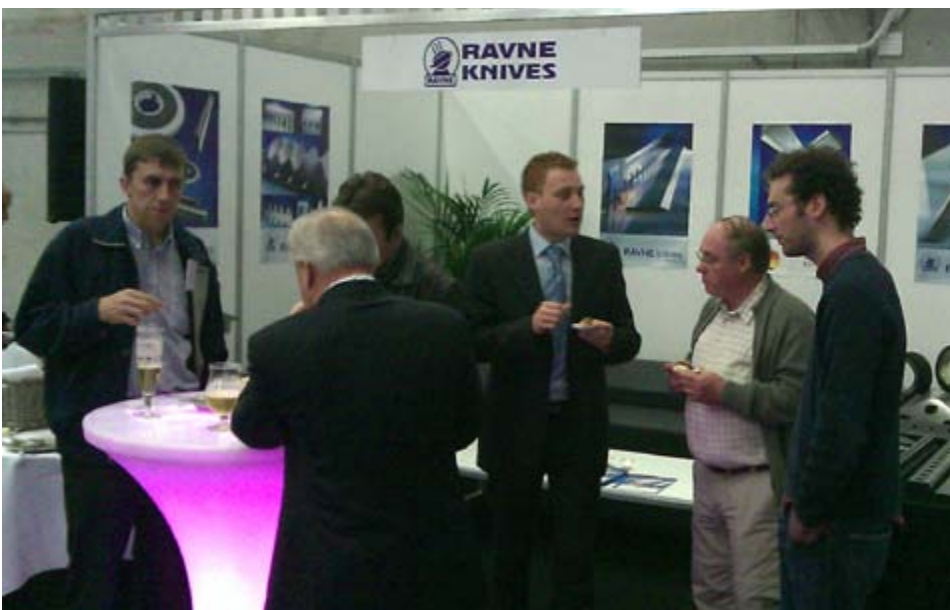
DAN ODPRTIH VRAT IN HIŠNI SEJEM

Ob odprtju novih prostorov je Methu priredil dan odprtih vrat, namenjen ogledu prostorov za vzdrževanje in potrebne opreme ter razstavi proizvajalcev orodij in rezervnih delov, katere zastopa kot agent. Iz Nožev Ravne sem se prireditve udeležil

z vodjo prodaje nožev za kovine Gregorjem Rancem. Prisotni so bili tudi predstavniki drugih družb, denimo podjetij Comes, Xtek, Nosas in C.R.

V celodnevem druženju sva se srečala in navezala stike z nekaterimi že obstoječimi in tudi s potencialnimi pomembnimi kupci, kot so ArcelorMittal Chatelet, ArcelorMittal Gent, Outokumpu Stainless B.V., Konstruktiewerkuizen Van Landuyt nv.

Odprtje novega servisnega centra ni ključno samo za družbo Methu. Pomembno je tudi za Nože Ravne, ker nam zagotavlja dostop do končnih kupcev in najboljšo kakovost naših proizvodov skozi njihovo celotno življenjsko dobo. ●

• Na razstavnem prostoru
Nožev Ravne je bilo živahno ...

V ZIP DOM PO TEKSTILNE IZDELKE

Zagotovo ste se tudi vi že kdaj, ko ste stopili v kakšen prostor, počutili prijetno. Ste se vprašali, zakaj? Ker ste se počutili, kot da ste doma. Ta občutek vam lahko pomagamo ustvariti v oddelku ZIP DOM – ROKODELNICA.

Rokodelnica je oddenek podjetja ZIP center, d. o. o., v katerem ustvarjamo izdelke, ki jih odlikujejo toplina in edinstvenost naravnih materialov ter unikatnost izdelave.

Izdelki iz našega programa so primerni za opremo zasebnih bivalnih prostorov, kot tudi za vrtce, objekte kmečkega turizma, domove starostnikov in podobne ustanove. Vsi izdelki za vrtce so izdelani iz tkanin s certifikatom, ki zagotavlja naravne materiale in zdravju neškodljive barve na tekstilu.

Naša osnovna linija iz ekološkega materiala, kot sta lan in bombaž, so prtički, blazine, sedežniki, pregrinjala ter zaves, ki vas bodo ščitile pred radovednimi pogledi, hkrati pa prepuščale veliko svetlobe. Vezenine so na lahkem naravnem materialu, v prijetnih in po želji izbranih barvah.

Posebnost ponudbe so enotni dizajn celotnega prostora, od zaves, blazin, pregrinjal, prtičkov, pogrinjkov, prtov za mize, tekačev do sedežnikov, in izdelki po željah naročnikov.

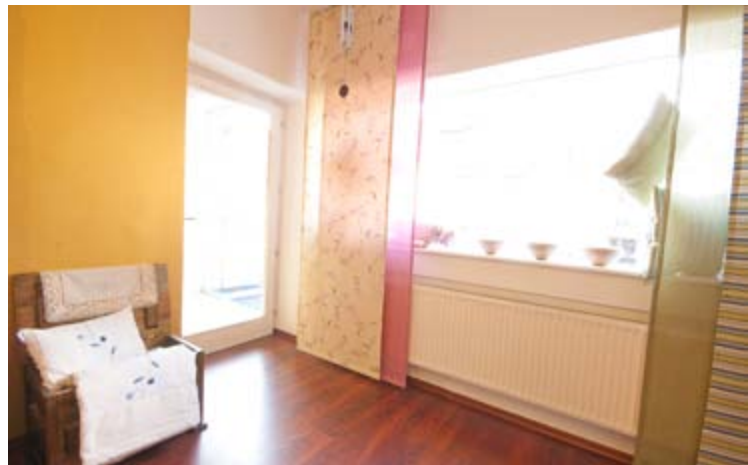
Nudimo svetovanje in izmere na terenu. Oblikujemo celotni interjer poslovnih in drugih prostorov z našimi izdelki, ki jih opremimo z logotipom ali s sloganom podjetja.

Prav tako pri nas ponujamo poslovna in osebna darila, izdelke za posebne dogodke, kot so križevniki, blazine za poročne prstane, konfeti in ročno vezeni prtički, za katere smo pridobili tudi certifikat domače in umetnostne obrti.

Izdelke si lahko ogledate v naši prodajalni ZIP DOM na Ravnah na Koroškem, ki se je že preoblekla v nove, sveže pomladne barve.

V našem podjetju se nenehno izpopolnjujemo v vseh segmentih proizvodnje. Aprila letos smo pridobili certifikat ISO 9001/2008, kar nedvomno dokazuje našo kakovost v poslovnosti.

S svojim znanjem in z izdelki želimo popolnoma zadovoljiti naše naročnike. Da smo pri tem uspešni, potrjujejo ponovna naročila in hkrati pridobivanje naročil novih kupcev. ●

besedilo Monika Štojs, univ. dipl. ekon., direktorica marketinga, SIJ – Slovenska industrija jekla

ACRONIJEVA PRVA TRŽENJSKA KONFERENCA

V Acroniju je 20. in 21. maja potekala prva trženjska konferenca. Udeležili so se je Acronijevi zastopniki iz ZDA, Indije, Španije, Italije, Švedske in nekaterih drugih evropskih držav. Zastopniki so predstavili značilnosti svojih tržišč, vključno z željami, omejitvami ter možnostmi sodelovanja v prihodnje.

Recesija je vsako tržišče prizadela drugače. Najbolj so jo občutili v Španiji, kjer se je v porabi jekla pokazala sicer pozneje, vendar še vedno traja, saj so zaloge še zmeraj velike.

Močno so bile prizadete tudi ZDA in Italija. Vendar poznavalci za letos napovedujejo okrevanje, ki bo predvsem v ZDA kar intenzivno. Predstavnika Kopo International sta opozorila na neenakopraven položaj Slovenije pri uvozu jekla, saj je za določene namene uporabe potrebno, da je država na preferenčni listi, kar Slovenija še ni.

Indija je bila ena od držav, ki je recesija ni prizadela in kjer se je rast porabe jekla nadaljevala. Kljub temu pa se prav v Indiji trenutno soočamo z grožnjo, saj je domači proizvajalec predlagal uvedbo protidampinške carine za nekatera nerjavna jekla.

MOŽNOSTI ZA ŠIRŠE SODELOVANJE

Acronijevi predstavniki smo predstavili naš pogled na trg in podatke o gibanju na njem, ki so jih gosti obogatili z lastnimi izkušnjami. Povabili smo jih tudi v proizvodne obrate, kjer so si zastopniki lahko ogledali nove naložbe, seveda pa smo jim predstavili vse prednosti, ki jih novosti prinašajo.

Možnosti razširitve sodelovanja na vseh trgih obstajajo, zato se bodo vsi udeleženci v prihodnje še intenzivneje posvetili novim priložnostim.

Konferenca je bila izjemno uspešna, zato bo Acroni podobna srečanja pripravljati tudi v prihodnje. ●

Udeleženci so z zanimanjem prisluhnili razlagi o trenutnem položaju Acronija na trgu in tržnih trendih.

Vsak od udeležencev, tudi Rajen Shah iz indijske družbe Kirtanlal & Sons, je predstavil svoje tržišče z vsemi težavami, s katerimi se tam soočajo, in priložnostmi, ki se ponujajo.

NAPRAVA ZA ODSTRANJEVANJE PLINOV V KOKSU PRIPRAVLJENA ZA UPORABO

Naprava za odstranjevanje koksarniškega plina št. 3 je uspešno prestala testiranje. Posebna komisija je skupaj s strokovnjaki obrata za prečiščevanje kemičnih stranskih produktov koksanja št. 1 72 ur opazovala njeno delovanje in ugotovila, da je pripravljena za uporabo.

Trenutno je naprava še zaustavljena. Dokončno jo bodo zagnali po pridobitvi vseh potrebnih dokumentov. Črpalka koksarniškega plina vsesava plin iz koksarniških peči in ga potiska v plinovod.

Po tem ko so na ogrodju stare naprave odkrili razpoko, je postalo jasno, da remontno varjenje ne bo dovolj. Nova naprava, ki jo je izdelal proizvajalec energetskih strojev Dalenergomash, je povsem enaka kot prejšnja. Pri namestitvi in poskusnem zagonu so sodelovali tudi predstavniki proizvajalca. ●

DELO V TULAČERMETU POTEKA PO NAČRTIH

Vsa dela v sklopu generalnega remonta plavža št. 1 potekajo po načrtih. Zunanji pogodbeni partner, podjetje ISK, je že začel z demontažo železobetonskih temeljev ulivališča, prav tako se nadaljuje tudi demontaža kovinskih konstrukcij. Pravkar potekajo priprave na demontažo zadnje osi železobetonske mize na ulivališču plavža št. 1, v sklopu katerih bodo odstranili vrhno plast litoželezne plošče, zasipni material ter železne in železobetonske plošče. V fazi demontaže je tudi hala skipnega dvigala: odstranjujejo opeke in kovinske konstrukcije. Tudi dela na kavperju ne zamujajo, 10. junija bo popolnoma razstavljen. Demontažo izvajamo z obema našima stolpnima dvigalom BK-1000, našimi nakladalniki in prekucniki ter z bagrom HITACHI, ki ga je priskrbel naš pogodbeni partner. Število delavcev neprestano dopolnjujemo z novimi proizvodnimi delavci in inženirji. Nekaj smo jih najeli za izvedbo pripravljanih del za montažo aspiracijskih naprav na ulivališču in mostnem dvigalu. Na objektih plavža št. 1 se nadaljujeta montaža zbiralnika plavžnega plina in opreme centralne razdelilne podpostaje ter barvanje žičnega transporterja. ●

KADROVSKA GIBANJA V APRILU 2010

SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Aprila ni bilo kadrovskih sprememb.

Tanja Tomc, strokovna sodelavka za področje kadrov, SIJ – Slovenska industrija jekla

SERPA

Poslovlili smo se od umrlega sodelavca Obnove in izdelave strojev in naprav BOŠTJANA MLAČNIKA. V pokoj je odšel sodelavec PETER ŠUMNIK. Zahvaljujemo se za njegovo prizadevno delo in mu v pokoju želimo vse najlepše.

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Šolanje je uspešno zaključil ROBERT ERJAVEC iz Logistike, ki je pridobil naziv inženir strojništva. Čestitamo!

Ljuba Grubelnik, univ. dipl. prav., Kadrovska služba, Metal Ravne

ACRONI

Naš novi sodelavec je postal IZTOK ŠUŠTERČIČ v Raziskavah in razvoju. Podjetje je zapustil en delavec.

JUBILANTI

Jubilanta z 10-letnim delovnim stažem sta postala IGOR TRIPLAT BUNJEVAC iz Predelave debele pločevine in EDITA GREGORI iz Prodaje. Čestitamo! Jubilanta z 20-letnim delovnim stažem sta postala FUAD VUKALIČ iz Tehničnih storitev in transporta ter SONJA GNAMUŠ iz Tehnične kontrole. Čestitamo!

Nejra Rak Benič, dipl. upr. org., strokovna sodelavka za HRM 1, Acroni

METAL RAVNE

Naši novi sodelavci so postali: ČRT PIKO v Valjarskem programu, VLADIMIR GRBIČ v Vzdrževanju in INA FEDLER v Trženju. Upokojila sta se sodelavca NEDJELKO STJEPANOVIČ iz Jeklarskega programa in JANKO VOŽIČ iz Valjarskega programa. Zahvaljujemo se jima za prizadevno delo in v pokoju želimo vse najlepše. Podjetje so zapustili trije sodelavci.

JUBILANTI

Jubilant s 30 leti dela je postal IVAN FUŽIR iz Valjarskega programa. Čestitamo!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

ELEKTRODE JESENICE

Aprila 2010 ni bilo kadrovskih sprememb.

Raško Penič, univ. dipl. ekon., vodja Kadrovske službe, Elektrode Jesenice

NOŽI RAVNE

Naš novi sodelavec je postal MARJAN KLANČNIK v Mehanski obdelavi.

Dragica Pečovnik, univ. dipl. soc., kadrovska menedžerka, Noži Ravne

SUZ

Aprila ni bilo kadrovskih sprememb.

JUBILANTI

Za jubilej, 35 let delovne dobe, čestitamo sodelavki VASKI HRISTOVI iz Jeklovleka.

Mag. Tanja Avguštin Čufer, Kadrovska služba, SUZ

ZIP CENTER

Aprila ni bilo kadrovskih sprememb.

Rezka Kerbev, ZIP center

besedilo za ZZV Ravne pripravila: Helena Pavlič,
Oddelek za promocijo zdravja in zdravstveno vzgojo

vir Ministrstvo za zdravje RS in Inštitut za varovanje zdravja RS

Zavod za zdravstveno varstvo Ravne

SVETOVNI DAN GIBANJA, 10. MAJ 2010

TISOČ ŽIVLJENJ, TISOČ OBLIK GIBANJA

10. maja obeležujemo svetovni dan gibanja. Letošnji je potekal pod sloganom »Tisoč življenj, tisoč oblik gibanja« in opozoril na dejavnike, ki vplivajo na zdravje ljudi. Na Koroškem so ta dan zaznamovale različne aktivnosti, osrednji dogodki so bili usmerjeni v promocijo telesne dejavnosti na prostem.

Na svetovni dan gibanja, 10. maja 2010, je ZZV Ravne organiziral vodeno gibalno/športno aktivnost na prostem, in sicer od 10.00 do 10.30 na parkirišču pred vhomom v zavod. S tem nadaljujemo ukrepe, s katerimi tudi med sodelavci spodbujamo zdrav življenjski slog in večjo telesno dejavnost, tako na delovnem mestu kot v prostem času. »Telovadba« na prostem na svetovni dan gibanja je za zaposlene na ZZV Ravne tradicionalna aktivnost, saj jo izvajamo že od leta 2005.

Četudi nimamo veliko časa za telesno dejavnost, si zanjo vzemimo vsaj 10 minut.

Delavci lahko tudi na delovnem mestu poskrbimo za gibanje. Primer: na stolu lahko naredimo nekaj vaj za hrbtenico, se pretegnemo in z različnimi vajami pospešimo krvni obtok po telesu. Lahko pa pridemo v službo peš ali parkiramo avto malce dlje in se tako sprehodimo do delovnega mesta.

Različne aktivnosti so potekale tudi na šolah in v vrtcih po vsej Koroški. Zavod za zdravstveno varstvo Ravne je vzgojno-izobraževalne ustanove spodbujal k izvajanju gibalne/športne

aktivnosti, posredovali smo jim poslanico svetovnega dneva s priporočili o gibanju za različne starostne skupine (otroci, mladostniki, odrasli, delavci v delovnem okolju ...). Priporočila so dostopna na spletni strani Inštituta za varovanje zdravja.

K izvajanju telesne dejavnosti smo motivirali tudi delovne organizacije različnih področij/resorjev in jim prav tako posredovali priporočila o gibanju.

Zaposleni Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne smo se 7. maja udeležili pohoda po »Puščavnikovi poti«. Pot je dolga 7 km, vodi mimo mogočnih dreves, ki navdajajo s svojo zdravilno energijo, in je rekreacijskega, poučnega in zdravilnega značaja.

V nedeljo, 30. maja 2010, ob zaznamovanju svetovnega dneva brez tobaka, v sodelovanju z območnimi zdravstvenimi domovi, s številnimi nevladnimi organizacijami in društvi tudi letos organiziramo tradicionalni pohod na Uršljo goro »Koroška v gibanju brez tobaka«. Vljudno vabljeni, da se nam pridružite!

Če se boste odpravili v naravo, pa ne pozabite na zaščito pred soncem (npr. pokrivalo, zaščitna krema), primerno obutev in oblačila ter pijačo – najboljša je še vedno pitna voda.

ZGODOVINA IN POMEN SVETOVNEGA DNEVA GIBANJA

Svetovni dan gibanja na pobudo Svetovne zdravstvene organizacije v Sloveniji zaznamujemo že od leta 2002. Glavni cilj je prizadevanje za spodbujanje telesne dejavnosti v vseh okoljih in pri vseh starostnih skupinah. Zadostna telesna dejavnost je namreč varovalni dejavnik zdravja, saj vpliva tako na telesno kot duševno zdravje in kakovost življenja. Telesna vadba varuje pred večino kroničnih nenalezljivih bolezni, krepi kosti in mišice, vzdržuje psihofizične in funkcionalne sposobnosti telesa, pripomore k zmanjšanju stresa in depresije ter pomaga pri povečevanju samozavesti. V kombinaciji z ustrežno prehrano pa telesna dejavnost varuje tudi pred prekomerno telesno težo in debelostjo.

Po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) za doseganja večine koristi za zdravje pri odraslih zadošča zmerna gibalna aktivnost (prilagojena posameznikovim zmo-

žnostim), ki traja skupaj vsaj 30 minut na dan, izvaja pa se večino dni ali vse dni v tednu. Za otroke in mladostnike pa se priporoča vsaj ena ura zmerne do intenzivne gibalne aktivnosti vsak dan in vsaj dvakrat na teden vaje za mišično moč, gibljivost ter za zdravje kosti.

DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ZDRAVJE

Kljub pozitivnim učinkom telesne dejavnosti na zdravje pa v državah Evropske skupnosti kar dve tretjini ljudi nista dovolj telesno aktivni, da bi dosegali pozitivne učinke za zdravje. Vzrok je v veliki meri sodobni način življenja, ki postaja vse bolj sedeč. Okolja, v katerih vsak dan živimo, tudi vrtčevsko in šolsko okolje, vse manj prispevajo k telesni dejavnosti, pogosto jo celo zavirajo.

Telesna nedejavnost je prepoznana kot samostojni dejavnik tveganja za zdravje, pripišemo ji lahko 15–20 odstotkov skupnega tveganja za nastanek srčno-žilnih bolezni, sladkorne bolezni tipa 2, nekaterih rakov ter zloma kolkov pri starejših.

KOROŠKA V GIBANJU BREZ TOBAKA

VABIMO VAS NA TRADICIONALNI POHOD NA URŠLJO GORO, KI BO V NEDELJO, 30. MAJA 2010

Zbirališče: smer Naravske ledine ob 8. uri, smer RTV-zapornice ob 8.30.

Oprema: primerna obutev in obleka, napitki ... pa tudi dobra volja.

Od 10. ure naprej na gori: Sprejem pohodnikov z domačim kruhom in s soljo. Pozdravni nagovor in poslanica ob svetovnem dnevu brez tobaka, druženje ob prijetnih zvokih, nedeljska maša, ob ugodnih letalnih razmerah spust jadrlnih padalcev.

Pester spremljevalni program.

Vmesne aktivnosti: Merjenje pljučne funkcije s spirometrom, krvnega pritiska, pulza, holesterola in krvnega sladkorja.

Pogovori, nasveti in izmenjava izkušenj s predstavniki društev za zdravje ter vodene aktivnosti za najmlajše.

Preživite nedeljo v gibanju, s prijetno družbo, v lepi naravi.

Če bo močno deževalo, bomo pohod izvedli naslednjo nedeljo. INFO: (02) 8705 624

Organizator: Zavod za zdravstveno varstvo Ravne. Soorganizatorji: Koroška reševalna služba, Društvo diabetikov Mežiške doline, Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije – podružnica za Koroško, Koronarni klub Mežiške doline, Koronarni klub Mislinjske doline, Koroško društvo za osteoporozo, Koroško društvo za boj proti raku, Planinsko društvo Prevalje, Društvo Gorska reševalna služba Koroške, Zdravstveno vzgojni centri ZD Koroške, društva jadrlnih padalcev, GlaxoSmithKline, GVO, d. o. o. Maribor, lokacija Slovenj Gradec, Koroški radio

Prireditev sofinancira Občina Ravne na Koroškem.

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE – NIKOLI DOKONČANA ZGODBA

Koncept vseživljenjskega učenja nam dobesedno nalaga, da se moramo za uspešno obvladovanje življenjskih situacij na različne načine neprestano učiti, pridobivati nova znanja in veščine.

KAJ POMENI IZRAZ »VSEŽIVLJENJSKO UČENJE«?

Na kaj pomislite, ko slišite ali preberete izraz »vseživljenjsko izobraževanje in vseživljenjsko učenje«? Mogoče na:

- ▶ svoje šolske dni in mučno spraševanje, na študij in izpitne situacije, izobraževanje ob delu ...;
- ▶ izobraževanje svojih otrok v izobraževalnih ustanovah od vrtca do fakultete;
- ▶ obvezen tečaj, ki se ga morate v podjetju udeležiti v svojem prostem času, da boste imenovani na novo delovno mesto; seminar, na katerega vas pošljejo, da se seznanite z novostmi na področju stroke; obisk sejma; tečaj tujega jezika; program usposabljanja za uporabo novega računalniškega programa; seminar ali delavnico s področja komuniciranja, sodelovanja, timskega dela; spoznavanje novosti in dosežkov na svojem strokovnem področju; študiranje strokovne literature; iskanje dodatnih informacij, dobrih praks in teoretičnih spoznanj za uvedbo sprememb in inovacij v proces dela; izobraževalni sestanek s sodelavci, strokovnimi delavci z oddelka raziskav ali s strokovnjaki s fakultete ali inštituta ... in vse drugo, kar se v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem dogaja v vašem podjetju;
- ▶ iskanje napotkov ali udeležbo na tečaju za zdravo prehrano, da bi znižali svoj holesterol, previsok krvni tlak ali sladkor;
- ▶ udeležbo na predavanju na šoli, ki jo obiskuje vaš otrok;
- ▶ vpis v plesni tečaj ali tečaj nordijske hoje, joge in podobno;
- ▶ izobraževanje upokojenih v društvu upokojencev ...
- ▶ Vse to in še veliko več obsegajo izrazi vseživljenjsko učenje, učeče se podjetje, učeča se lokalna skupnost, učeča se dežela.

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE JE DANES NUJNO

Zaradi ekonomskih in družbenih značilnosti današnjega časa (globalizacija, zahteve informacijske družbe, nenehne spremembe na vseh področjih življenja, staranje prebivalstva ...) je vseživljenjsko učenje današnjemu človeku nujno potrebno in je opredeljeno v vseh dokumentih razvoja sodobnih družb kot pristop za obvladovanje ekonomskega in socialnega stanja v družbi.

Koncept vseživljenjskega učenja nam dobesedno nalaga, da se moramo za uspešno obvladovanje življenjskih situacij na različne načine neprestano učiti, pridobivati nova znanja in veščine. Učiti se moramo za svoje delo oziroma področje dela, za izgradnjo poklicne kariere ali iskanje novega dela. Učiti se moramo za osebno rast, sobivanje v skupnosti, sodelovanje z drugimi, socialno vključenost, vse vloge, ki jih v življenju imamo ali prevzemamo (starševstvo, partnerski odnosi), za prosti čas, ohranjanje zdravja, razvoj lastnih talentov ter za ohranjanje socialno mentalnih sposobnosti v tretjem življenjskem obdobju in za drugo, kar se posamezniku pričakovano ali nepričakovano zgodi v življenju.

Le z ustvarjalnim vseživljenjskim učenjem si lahko ljudje 21. stoletja pridobivajo ključne kompetence, ki jih potrebujejo za osebno izpolnitev in razvoj, dejavno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev oziroma delo.

V Priporočilih Evropskega parlamenta in sveta (2006) so kot ključne kompetence za vseživljenjsko učenje izpostavljene naslednje:

- ▶ komuniciranje/sporazumevanje v maternem jeziku,
- ▶ sporazumevanje v tujih jezikih,
- ▶ matematična kompetenca – temeljne zmožnosti v matematiki, znanosti in tehnologiji,
- ▶ digitalna pismenost,
- ▶ učenje učenja,
- ▶ socialne in državljanske kompetence,
- ▶ podjetnost,
- ▶ kulturna zavest in izražanje.

Kot zelo pomembna je izpostavljena kompetenca »učenje učenja«, ki je sposobnost učiti se in vztrajati pri učenju, organizirati lastno učenje, vključno z učinkovitim upravljanjem s časom in z informacijami, individualno ali v skupini. Ta kompetenca vključuje zavest o lastnem učnem procesu in potrebah, prepoznavanju priložnosti, ki so na voljo, in sposobnost premagovanja ovir za uspešno učenje. Pomeni pridobivanje, obdelavo in sprejemanje novega znanja in spretnosti ter iskanje in uporabo nasvetov.

KAJ JE TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA (TVU)?

Teden vseživljenjskega učenja je festivalsko zasnovana vseslovenska prireditev, ki opozarja na pomen in namen ter možnosti za vključevanje v različne načine in programe vseživljenjskega učenja.

Poslanstvo TVU je promovirati pomen, vlogo vseživljenjskega učenja ter možnosti učenja in izobraževanja v vseh življenjskih obdobjih, za vse vloge, ki jih človek prevzema – kot posameznik, član družine, delovnega kolektiva in drugih skupnosti.

Projekt na nacionalni ravni vodi Andragoški center Slovenije s številnimi izvajalci in tematskimi ali regionalnimi koordinаторji po vsej državi.

Prireditelji in izvajalci dogodkov so: izobraževalne organizacije – vrtci, osnovne in srednje šole, ljudske univerze in izobraževalni centri, knjižnice, podjetja, društva, interesna združenja, občine, kulturni domovi, domovi starostnikov in drugi. Zadnja leta je prirediteljev po Sloveniji med 600 do 800, z blizu 5000 prireditev.

Festival učenja poteka v Sloveniji že 15. leto.

TVU V OBČINI RAVNE NA KOROŠKEM

Regionalni koordinátor prireditev v tednu vseživljenjskega učenja na Koroškem je vsa leta izobraževalno podjetje Smeri Ravne.

V Občini Ravne na Koroškem se je v koordinacijo prireditev tedna vseživljenjskega učenja 2010 povezalo 22 izvajalcev; najavljenih je 70 prireditev, ki bodo potekale maja in junija.

Med izvajalci in prireditvami naj izpostavim Vrtec Ravne, enoto Solzice, ki je

v avli upravne zgradbe Metala Ravne pripravil razstavo, na kateri so predstavljeni rezultati dvoletnega projekta **Kulturno žlahtenje najmlajših**, izhodišče katerega je Železarna Ravne v vseh razsežnostih (projekt je bil predstavljen v prejšnji številki).

Kaj nam v zvezi z navduševanjem in opogumljenjem za vključevanje v različne oblike in načine vseživljenjskega učenja sporoča ta razstava?

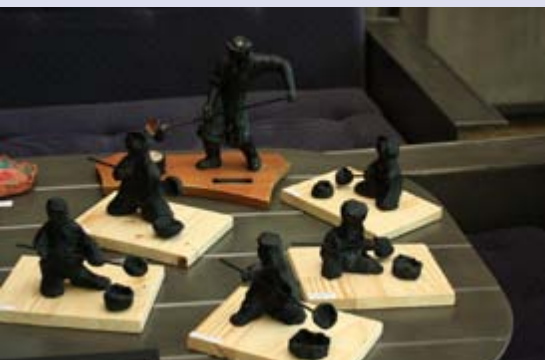
Razstava je prikaz svežega, ustvarjalnega načina učenja otrok v vrtcu. V tem pristopu so domiselno povezali različne vire informacij in znanja, potrebne za spoznavanje okolja, v katerem živijo. Tako so se tekom projekta povezali s strokovnjaki iz Metala Ravne ter s slikarjem in kiparjem. Pomagali so jim tudi starši otrok. Posebna pozornost je bila namenjena ustvarjanju in zanimanju ter navduševanju za naravoslovje in tehniko. ●

▲ Za kulturni program ob predstavitvi projekta **Kulturno žlahtenje najmlajših** so poskrbeli kar vrtičkarji.

▲ Otroške umetnine iz jeklenega prahu

● Sledeč izvirniku kipca (kakršnega so nekdaj prejeli zaposleni ob upokojitvi) so nastale različice livarja iz gline.

▲ Logotip Metala Ravne v otroških očeh

PARADA GODBENIKOV OB 1. MAJU

Pred prvim majem je na območju železarne Ravne že po tradiciji svečano. Tako je bilo tudi letos, v petek, 30. aprila. Pihalni orkester železarjev Ravne je, kot že ničkolikokrat, odigral koračnice na predpraznični dan in tako svoje zveste poslušalce in podporne člane pospremil na praznovanje največjega delavskega praznika – 1. maja.

Orkester izvede parado skozi železarno in se na poti ustavi tudi v upravni zgradbi Metala Ravne, kjer brez zakuške in pijače ne gre. Potem orkester pričaka zaposlene pri 'spodnjem vratarju' in jih pospremi na praznovanje. Igranje skozi železarno je uvod v jutranjo budnico, ko orkester

prehodi kar nekaj kilometrov, preden prispe na mesto glavne prireditve – k Ivarčkemu jezeru. Včasih so ti kilometri težji, včasih lažji, vse pa je odvisno od števila vmesnih postojank. Vendar pa je orkester do zdaj še vedno prispel na svoj cilj. ●

1. SPOMINSKI TELCERJEV POHOD NA URŠLJO GORO

V spomin na dolgoletnega organizatorja pohodov slovenskih jeklarjev Francija Telcerja smo v soboto, 8. maja, pripravili prvi Telcerjev pohod na Uršljo goro.

Zbrali smo se ob 8. uri pri Ivarčkem jezeru in odšli po Železarski poti do planinskega doma na Uršlji gori. Ob 11. uri smo pri križu na vrhu gore obudili spomin na Francija. Načelnik Gorske reševalne službe (GRS) za Koroško Peter Naglič je prebral krajši govor, Veronika Viltušnik je recitirala svoji pesmi (Oda gori in Pojdem tja), prisotni pa smo se podpisali v vpisno knjigo. Daroval jo je Metal Ravne, saj je bil Franci tudi član našega kolektiva. Pot smo nadaljevali do kočice na Naravskih ledinah in nato preko Godca do izhodišča pri Ivarčkem jezeru. Obiskali smo tudi njegov grob na pokopališču Barbara in se še s svečami in cvetjem poklonili v njegov spomin. Pohoda smo se udeležili pohodniki iz Koroške, Gorenjske in Štajerske ter člani GRS Koroške. V vpisno knjigo je vpisanih 80 pohodnikov.

- ▼ Potek Železarske poti, po kateri so se podali pohodniki, je že dolgo tega določil Franci Telcer.

FRANCI TELCER – STAROSTA KOROŠKIH GORSKIH REŠEVALCEV IN PLANINCEV

(govor Petra Nagliča na Uršlji gori)

Franci Telcer se je rodil 10. 11. 1918 na Prevaljah. Oče, delavec v Železarni Ravne, mu je umrl, ko je bil star leto dni. Osnovno šolo je obiskoval na Prevaljah, od tam je šel na klasično gimnazijo v Maribor. Po štirih letih šolanja se je zaradi bolezni in ekonomskih težav, saj ni bilo več denarja za šolanje, vrnil domov. Eno leto je pomagal pri delu doma. Nato se je zaposlil v železarni in do leta 1940, ko je odšel k vojakom v Beograd, opravljal delo kurirja. Vse do upokojitve je bil zaposlen v knjigovodstvu Železarne Ravne.

Po vojni leta 1945 se je vključil v Planinsko društvo (PD) Prevalje, kjer je bil dolga leta podpredsednik. V tem času se je društvo lotilo obnove kočice na Uršlji gori. Leta 1947 so na Prevaljah ustanovili alpinistični odsek, ki mu je načeloval

Franci Telcer do leta 1970. Poleg alpinistične dejavnosti se je odsek izkazal tudi z mentorstvom mladim, organizacijo izletov in pri obnovi koč na Uršlji gori.

Franci je bil koordinator pohodov združenja slovenskih železarn. Na pohodih, kjer je srečeval različne planince, je vedno izrabil priložnost tudi za opozarjanje na varno hojo in na odnos do narave. Pomembno je bilo njegovo delo z mladino, saj je pogosto predaval na raznih mladinskih tečajih, v šolah v naravi in še kje. Njegov čut za odgovornost do GRS, PD, do družbe in človeka je bil izjemno močan.

V GRS je začel delati leta 1946, ko se je udeležil prvega tečaja gorske reševalne službe na Triglavu. Kmalu se je oblikovala reševalna skupina na Prevaljah. Kot načelnik GRS Prevalje je izpopolnjeval njeno organizacijo, sledil je razvoju te službe v svetu, skrbel za znanje članov, vnašal humane odnose med člane GRS in na koncu GRZS. Društvo GRS Koroške je po njegovi zaslugi dobro organizirano, odlično opremljeno s pripomočki in z znanjem ter pripravljeno sprejeti vsako reševalno ali drugo nalogo v okviru GRZS.

Poleg funkcije na postaji/v društvu GRS Prevalje, ki jo je opravljal dosmrtno (62 let), je bil vrsto let član sekretariata Komisije za GRSS in nazadnje član UO GRZS.

V GRS Koroške smo ponosni na Francija. Radi se ga spominjamo in hvaležni smo mu za vse, kar je prispeval h gor-

▲ Pohodniki so obiskali tudi Telcerjev grob.

skemu reševanju na Koroškem, v Sloveniji in širše. Zato smo v spomin nanj, skupaj z Organizacijskim odborom jeklarskih pohodov, organizirali Telcerjev spominski pohod na njemu ljubo goro – Uršljo goro.

Po koncu pohoda bomo gorski reševalci na njegov grob na pokopališču Barbara na Prevaljah položili šopek rož in v spomin nanj prižgali svečko.

Franci, hvala za vse.

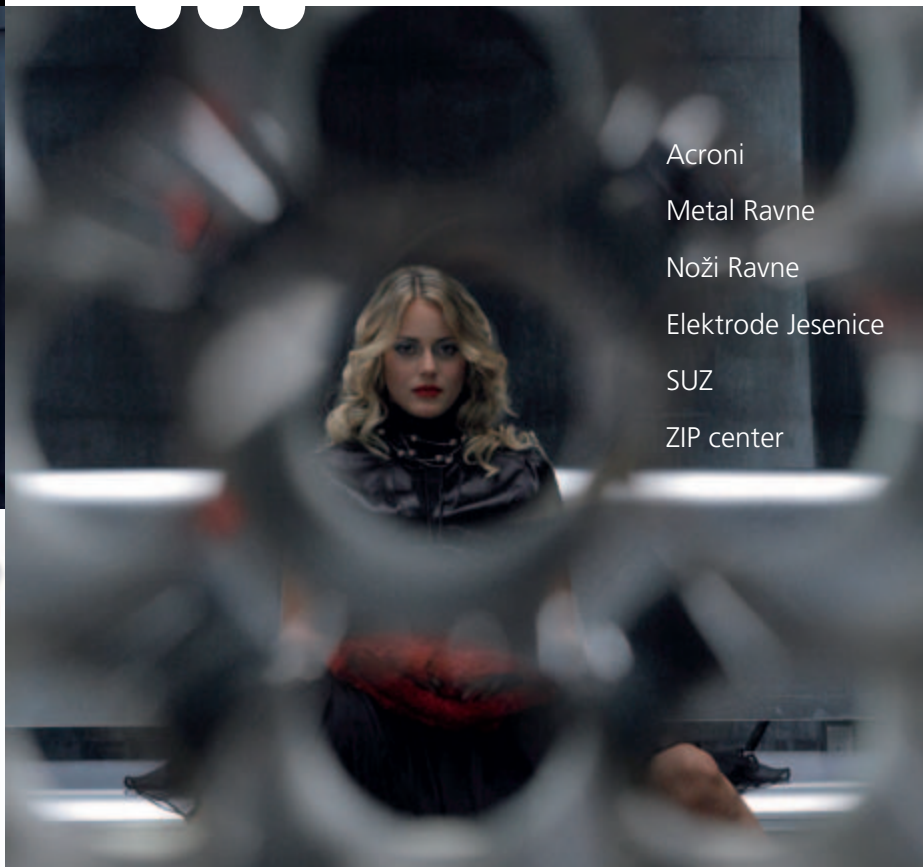
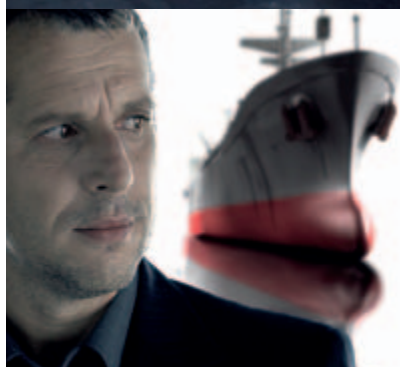

▲ Počitek pred planinskim domom na Uršlji gori, nad katerim je križ, kjer je potekala spominska slovesnost.

V najboljših stvarih na svetu je tudi slovensko jeklo.

sij
skupina Slovenska industrija jekla

Acroni
Metal Ravne
Noži Ravne
Elektrode Jesenice
SUZ
ZIP center

besedilo Dejde

Če se kopaš v denarju, s sebe
nikoli ne boš očistil umazanije.

Čista vest ne uživa alkohola.

Dolga je pot do zaupanja, zelo kratka nazaj.

V kupu resnice lažje najdeš laž,
kot v kupu laži resnico.

Ali lahko za tatove rečemo, da so vsevedi,
če jim nobena stvar ni tuja?!

Ostanki od rezkanja,
pri obdelavi nožev v Nožih Ravne

besedilo Boter Špik

KOSOBRINSKI ŠPIK

(še o šentjanževki)

Pri pripravi ne škrtari s kvaliteto!
Le olivno olje kaj velja,
pa bo pri roki celo leto,
naj vsakdo pri hiši jo ima!

Za čaj posušimo jo v senci
(najbolje liste in cvetove).
A ne pomaga pri potenci
ali če imaš vetrove.

A ker dokazano pomirja,
zaradi težav se ne sekiram nič.
In če zato žena se vznemirja?
Je ogenj v strehi, je hudič!

A tudi za to poznamo že zdravila.
Pomagajo internet in nekaj knjig,
iz čiste narave poživila.
Zdaj v lov za njimi!

Šetraj je kar koristna stvar,
zlasti če po vampu te napenja
(predvsem še, če je človek star).
Zadaj zagrmi in brž odjenja.

Če astma v pljučih težave dela
(pri tobaku pač ni pomočil),
v vinu še dama bi ga vzela,
če po trebuščku jo boli.

Če gliste imajo parado
po črevih levo, gor in dol,
za staro ali ritko mlado,
šetraj pomaga in ne alkohol.

Je za pečenke prva liga,
za golaž, župce in še kaj,
noben bacilček več ne miga,
pomori jih pač šetrajev čaj.

Šipek, trnovo grmovje,
je divja vrtnica, če kdo ne ve.
Vitamin C v njem je za zobovje,
če kdo v ustih ima ga še.

Šipkov čaj je za prehlade,
ga piti celó dete sme,
šipek je dober za marmelade,
a za šipkovo šiško redkokdo ve.

Kljub zdravilom in zeliščem
je, kot sem se tega davno bal,
(v teh letih sicer vzroke iščem),
žal sem lažje brez seksa kakor brez očal.

Ker za zdaj sluh mi dobro služi,
poslušam sinico, sovji skovik,
petelina, ki se s kuro druží,
prsk srnjaka v daljavi ...

SMEH JE POL JABOLKA

vir <http://www.vicoteka.com>

MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	SMEROKAZ	OTOK OB SEVERNI OBALI SARDINIJE	REČ, PREDMET	PRINC IZ MAHAB- HARATE	ORGANIZ. NEKDANJH JUGOSLOV. NACIONA- LISTOV	NAČIN PRENEHANJA PODJETJA	OKLEPNO VOZILO	ARAJZA JE MEHIŠKI TENORIST.	VZKLIK NA BIKOBOR- BAH	SLOVENSKI PEVEC (VILI)	KLIC, POZIV	LOMLJENJE, ZLOM	KALOTA JE SVOD, OBOK.	ZMEČKAN KROMPIR	SRBSKA PEVKA IN IGRALKA MARKOVIĆ	JELEN Z LOPATASTIM ROGOVJEM, DAMJAK		
POZNOST								STARA PLOSKOVNA MERA					TEČAJ KATRAN					
FENIČANSKA BOGINJA LEPOTE								SREDSTVO ZA LEPSANJE OBRAZA TIBETANSKO GOVEDO										
ZAČETEK MISLI																		
NEMŠKA KNJIŽEV- NICA SEIDEL				GORA V ISTRI					NIKOLAJ LESKOV				UBOŽEC, SIROMAK					
ZVEZNA DRŽAVA NA JUGU BRAZILIJE							GRŠKA ČRKA ANGLESKI NOGOMETNI KLUB				POŽETA NJIVA		HENA JE TROPSKI GRM.	CEVAŠT PREBAVNI ORGAN V TREBUHU	ELSA TRIOLET		ALFI NIPIČ	
OLGA RATEJ			BREZPRAVNO LJUĐSTVO					NEZNANKA V MATEMAT.					ČAČKA MOŠKI UGLAJENEGA VEDENJA					
MERA ZA RITEM					AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	PREGOVOR				NAŠA NEKD. MIS (TADEJA)								
TERNAR JE NAŠA BIVŠA MIS.	LESEN POD ZA SUŠENJE SADJA	DANSKI OTOK V M. BELTU DRŽAVNA BLAGAJNA				ZNAK ZA SAMARIJ			KRAJ PRI LJUBLJANI							MALIK	OKRASNI TROPSKI GRM	PARANA JE BRAZILSKA DRŽAVA.
KONEC MISLI																		NAŠ DESKAR NA SNEGU KOŠIR
LASTNOST EROTIČNEGA												GODRNJAC						
RAZUM							MEHIŠKI TENORIST (FRANCISCO)								OSEBNI ZAIMEK			
VRSTA FRANCOSKIH PREPROG					ASINARA JE OTOK OB SARDINIJI.	DANSKI ŠAHOVSKI VELEMOJSTER (BENT)							INDUSTRIJSKA RASTLINA					

PES

»Kje je pa vaš mož, gospa Cilka?«

»Doma, s svojim štirino-žnim prijateljem.«

»O, nisem vedela, da ste kupili psa.«

»Saj ga nismo, mislila sem kavč pred televizijo.«

SAMO ZA PET MINUT

»Francelj, za pet minut grem k sosedi na kavo!

Za kosilo kuham golaž –

ne pozabi ga premešati vsake pol ure, dokler se ne vrnem!«

NESMISELNO

»Ločil se bom!« je Franc rekel prijatelju.

»Zakaj pa?« je bil ta rado-veden.

»Že mesec dni ne govori z menoj!«

»Bodi vesel! Tako ženo je prav težko dobiti!«

OČESNE TEŽAVE

Kaj je kratkovidnost?

Če se kit zaljubi v podmornico.

PAMETNO

»Kaj delaš tam zadaj, Boris?« vpraša učitelj učenca.

»Verjetno nič pametnega, kajne?«

»Res je. Vas poslušam!«